

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะสำรวจและศึกษาปัญหาการอ่านของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่สอง ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตปทุมวัน มีขั้นตอนใน
การดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจากตำรา เอกสารและ
งานวิจัยรวมทั้งศึกษาเกี่ยวกับการสร้างแบบทดสอบและแบบสำรวจปัญหาการอ่านของ
นักเรียน เพื่อเป็นแนวในการสร้างเครื่องมือ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยแบบสำรวจปัญหาการอ่าน
ของนักเรียนและแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านของนักเรียนรายบุคคล ซึ่ง
ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองทั้ง 2 ฉบับ โดยมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

2.1 การสร้างแบบสำรวจปัญหาการอ่านของนักเรียน.

2.1.1 ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการอ่าน
จากหนังสือ เอกสาร วารสารงานวิจัยและจากประสบการณ์การเรียนการสอนวิชาการ
สอนเพื่อบรรเทา รวมทั้งแบบตรวจสอบข้อบกพร่องในการอ่านของมิวริคส์ สุกโชติรัตน์
(เอกสารประกอบการบรรยาย, 2525 : 4 -7)

2.1.2 สร้างแบบสำรวจปัญหาการอ่านของนักเรียนชั้น 1 ชุด
มีจำนวนทั้งหมด 24 ข้อ เป็นแบบสำรวจประเภทกาข้อสำรวจ (Check list)
สำหรับใช้สำรวจนักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อหาปัญหาในการอ่านแบบสำรวจนี้ แบ่งการ
วัดปัญหาการอ่านออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

ขณะอ่านในใจวัด 4 ปัญหาคือ

- การทำปากขมุขมิบ
- การออกเสียงซิมพ่าในลำคอ
- การอ่านในใจโดยการอ่านออกเสียง
- การจับใจความในการอ่านในใจไม่ได้

ขณะอ่านออกเสียงวัด 6 ปัญหาคือ

- การอ่านตีควรรรคตอน แม่จวรรรคตอนไม่ถูก
- การอ่านเพิ่มเติม หรือแทรกคำเข้าไป
- การอ่านตกหล่นข้ามคำ
- การอ่านหลงบรรทัด
- การอ่านคู่ตัว
- การอ่านอักษรสลับที่
- การอ่านออกเสียง ร ล ไม่ชัด
- การอ่านคำควบ ว ไม่ถูก
- การอ่านติดอ่าง ย้อนคำ อ่านซ้ำ
- การอ่านไม่ชัด อวัยวะออกเสียงผิดปกติ
- การออกเสียงพยัญชนะ สระและวรรณยุกต์ผิด
- การอ่านราชาศัพท์กะกักไม่คล่อง ใช้วิธีสะกดคำ
- การอ่านไม่ออกคงอาศัยผู้อื่นอ่านให้ฟัง
- การจับใจความในการอ่านออกเสียงไม่ได้

วัดลักษณะรวมทั้งขณะอ่านในใจ และอ่านออกเสียง 6 ปัญหาคือ

- การใช้นิ้วชี้ตามทีอ่าน
- การโคลงศีรษะไปมาเวลาอ่าน
- การวางท่าทางขณะอ่านไม่ถูก
- การวางหนังสือห่างจากตาไม่ถูกต้อง
- สายตานิโคปกติ นัยตา ชมวคคิว
- ช่วงความตั้งใจสั้น ซากสมาธิ

2.1.3 นำแบบสำรวจปัญหาการอ่านของนักเรียนที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียน 5 คน เพื่อตรวจสอบแก้ไขให้เป็นชุดที่สมบูรณ์

2.2 การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านของนักเรียนเป็นรายบุคคล

2.2.1 ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าการสร้างแบบทดสอบจากหนังสือ

Using Reading to Teach Subject Matter และจากหนังสือ Basic Concepts in Reading Instruction ของ Burrion and Claybaugh (1974: 38 -49, 1977: 51 - 64) ตลอดจนศึกษาคำพื้นฐานในแบบเรียนและแผนการสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 -2

2.2.2 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านของนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยเลือกใช้ชนิดของคำที่อยู่ในระดับง่ายมาก ง่าย และยาก ปานกลางของ มุขยา ชิงตุก (2524 : 52 -69) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องความยากง่ายของการสะกดคำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ไว้แล้ว นำมาสร้างเป็นเรื่องราวสั้น ๆ 2 เรื่อง แต่ละเรื่องประกอบด้วยคำไม่เกิน 150 คำ และสร้างให้สามารถครอบคลุมการวัดได้ทุกปัญหาในแบบสำรวจปัญหาการอ่าน ซึ่งแบบทดสอบแบ่งออกเป็น 2 ชุด คือ

2.2.2.1 ชุดที่ 1 แบบทดสอบการอ่านออกเสียง เป็นเรื่องที่ให้นักเรียนอ่านออกเสียง เพื่อสำรวจความถูกต้องในการอ่านออกเสียง พร้อมทั้งมีคำถามความเข้าใจท้ายเรื่อง 7 ข้อ ดังนั้น เพื่อวัดความสามารถในการจับใจความในการอ่านออกเสียงดังนี้

แบบทดสอบการอ่านออกเสียง

ครอบครัวหนึ่ง ทั้งบ้านเรือนอยู่ริมฝั่งซึ่งไม่ไกลจากภูเขานัก ครอบครัวนี้มี พ่อ แม่ และลูกสาวสองคนชื่อ กลอย กับ ชวัญ กลอยเป็นเด็กเรียบร้อย ช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน ส่วนชวัญเป็นเด็กค้อและขบ

วันหนึ่งแม่ใช้ให้กลอยกับชวัญนำอาหารกลางวัน ไปส่งให้พ่อที่เกี่ยวข้าวอยู่ ไนนา อาหารในปิ่นโตมี ข้าว น้ำพริก ปลาหู แคงกวา และขนมกล้วย ขณะที่เดินไปนั้นชวัญหิยขมในปิ่นโตของพ่อกินจนหมด กลอยห้ามก็ไม่เชื่อฟัง ซากดิบ ชวัญได้จับผีเสื้อเพลินจนหลงทาง หาทางกลับบ้านไม่ได้ จึงนั่งร้องไห้อยู่นานจนหลับไป สักครู่ชวัญได้ยินเสียงร้องเรียกของพ่อแม่ที่ออกตามหา ชวัญก็ใจมากวิ่งเข้าไปกอดแม่ทั้งน้ำตา ชวัญบอกพ่อกับแม่ว่าจะไม่ค้อไม่ขบอีกแล้ว

คำถามชุดที่ 1 (ให้นักเรียนตอบปากเปล่า)

1. ครอบครัวนี้ตั้งบ้านเรือนอยู่ที่ไหน
2. ครอบครัวนี้มีกี่คน
3. พ่อมีอาชีพทำอะไร
4. กลอยและขวัญมีนิสัยต่างกันอย่างไร
5. อาหารในฝันคืออะไรบ้าง
6. ทำไมขวัญจึงหลงทาง
7. ขวัญบอกพ่อกับแม่ว่าอย่างไร

สำหรับแบบทดสอบการอ่านออกเสียง ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ของการบันทึกพฤติกรรมการอ่านออกเสียงผิด ในขณะที่นักเรียนอ่านแบบทดสอบ เพื่อความสะดวกรวดเร็ว โดยอาศัยแนวการบันทึกการอ่านออกเสียงผิด ของ มณีรัตน์ สุกโชติรัตน์ (เอกสารประกอบคำบรรยาย 2525 : 2) มาดัดแปลงให้เหมาะสม ดังแสดงรายละเอียดไว้ในตารางที่ 1

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 แสดงสัญลักษณ์ที่ใช้ประกอบการบันทึกการอ่านออกเสียงนิคของนักเรียน

ประเภทของการอ่านนิค	สัญลักษณ์ที่ใช้	คำที่ให้อ่าน	คำที่อ่านนิค	การบันทึก
1. การใช้คำอื่นแทนคู่ตัว	—	พจนภาคม	พดศจิกายน	พดศจิกายน พจนภาคม
2. การอ่านออกเสียงนิค 2.1 พยัญชนะ 2.2 สระ 2.3 วรรณยุกต์	/	เรือน เคิน เกี้ยว	เจือน คิน เกี้ยว	เจือน ~~เรือน~~ คิน ~~เคิน~~ เกี้ยว ~~เกี้ยว~~
3. การสอดแทรกเพิ่มคำเข้าไป	^	หกอม	หกคะอม	กะ หกอม ^
4. การเว้นอ่าน	0	มะละกอ	มะกอ	มะ ~~ละ~~ กอ
5. การอ่านซ้ำ	~	ทำงาน	ทำ...ทำงาน	ทำงาน
6. สิ่งใดที่อ่านนิคแล้วอ่านได้ถูกเอง	x ✓	ไม่ค้อ	ไม่...ค้อ ไม่...ค้อ	x ✓ ไม่ค้อ

ตารางที่ 1 แสดงสัญลักษณ์ที่ใช้ประกอบการบันทึกการอ่านออกเสียงนิคของ
นักเรียน (ต่อ)

ประเภทของการอ่านนิค	สัญลักษณ์ ที่ใช้	คำที่ให้อ่าน	คำที่อ่านนิค	การบันทึก
7. อ่านเว้นวรรคตอน (เมื่อตัวอักษรติดกัน)	P	ตั้งบ้านเรือน อยู่	ตั้งบ้าน... .. เรือนอยู่	ตั้งบ้าน/P เรือน- อยู่
8. อ่านติดต่อกัน (เมื่อมีวรรคตอน)	☺	ข้าว ปลาหู	ข้าวปลาหู	ข้าว ☺ ปลาหู
9. การอ่านโดยผู้ทดสอบ	X X	ครอบครว	..... (อ่านไม่ได้)	คร ^X อบ ^X ครว

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.2.2.2 ชุดที่ 2 แบบทดสอบการอ่านในใจ เป็นเรื่องสั้น ๆ ที่ให้นักเรียนอ่านในใจ เพื่อจับใจความ โดยการตอบคำถามท้ายเรื่อง 7 ข้อ เพื่อวัดความสามารถในการจับใจความในการอ่านในใจดังนี้

แบบทดสอบการอ่านในใจ

ช้างเถรตัวหนึ่งอาศัยอยู่ในป่า ช้างตัวนี้ชอบรังแกสัตว์ที่เล็กกว่าอยู่เสมอ โดยคิดว่าตัวเองใหญ่กว่าใคร ๆ วันหนึ่งช้างพบกวางกำลังเดินในป่า ช้างวิ่งตรงเข้าไล่กวางแต่กวางวิ่งหนีไปได้ ช้างไปพบกระทายกำลังวิ่งเล่นอยู่ก็ตรงเข้าไล่จะเหยียบ แต่กระทายใช้ความว่องไววิ่งหนีไปได้ ช้างโมโหมากที่ไม่สามารถทำอะไรใครได้ และคิดในใจว่า ถ้าวันนี้รังแกใครไม่ได้ก็จะไม่กลับที่อยู่ พอที่ช้างมองเห็นกิ้งกือกำลังคางานไปที่ต้นไม้ใหญ่ ช้างจึงตรงเข้าไล่จะเหยียบกิ้งกือ แต่บังเอิญช้างพุ่งวงไปโดนกิ่งไม้ที่ตั้งทำรังอยู่ ช้างจึงรุมกันตอยปลายงวงช้าง ช้างได้รับความเจ็บปวดมากจึงรู้สึกตัวว่า ความเจ็บปวดที่ถูกรังทำร้ายเป็นอย่างนี้เอง

คำถามชุดที่ 2 (ให้นักเรียนตอบปากเปล่า)

1. สัตว์ตัวไหนที่เถร
2. กวางกำลังทำอะไรอยู่
3. ช้างไปพบสัตว์อะไรบ้าง
4. กระทายวิ่งหนีช้างไปได้เพราะอะไร
5. เหตุใดช้างจึงได้รับความเจ็บปวด
6. ทำไมช้างจึงรุมกันตอยช้าง
7. ช้างรู้สึกอย่างไร เมื่อถูกตอย

2.2.3 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านของนักเรียนเป็นรายบุคคลทั้ง 2 ตอน ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 15 ท่าน ตรวจสอบแก้ไขและปรับปรุงให้เหมาะสม

2.2.4 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านของนักเรียนเป็นรายบุคคล ทั้ง 2 ตอนไปทดลองใช้กับนักเรียนที่มีใช้ตัวอย่างประชากร 4

ระดับคือ เก่ง ปานกลาง อ่อน และนักเรียนที่มีปัญหาการอ่านอย่างละ 3 คน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์อีกครั้งหนึ่ง

2.2.5 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านของนักเรียนเป็นรายบุคคล ฉบับร่างที่สมบูรณ์แล้วไปเข้าเครื่อง Compute Graphic ที่โรงพิมพ์ได้ตัวอักษรขนาด 36 Point เป็นขนาดตัวหนังสือที่อ่านง่าย เหมาะกับระดับนักเรียน

3. การเลือกตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตปทุมวัน มีด้วยกันทั้งสิ้น 9 โรงเรียน ซึ่งครูผู้สอนภาษาไทยของแต่ละโรงเรียนในแบบสำรวจปัญหาการอ่านที่สอบถามไปว่า มีนักเรียนที่มีปัญหาการอ่านทั้งหมด 200 คน นำมาพิจารณาคัดเลือก นักเรียนที่มีปัญหาตั้งแต่ 3 ปัญหาขึ้นไปได้ตัวอย่างประชากร จำนวน 75 คน ดังแสดงไว้ในตาราง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 จำนวนตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย

โรงเรียนในเขตปทุมวัน	จำนวนนักเรียนที่คัดไว้			จำนวนเต็ม		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
โรงเรียนปลูกจิต	8	4	12	28	23	51
โรงเรียนสวนจุมพินี	5	3	8	18	13	31
โรงเรียนปทุมวัน	5	-	5	8	2	10
โรงเรียนสวนหลวง	3	2	5	6	3	9
โรงเรียนวัดบรมนิวาส	9	2	11	12	2	14
โรงเรียนวัดชัยมงคล	4	6	10	17	16	33
โรงเรียนวัดสระบัว	3	2	5	6	3	9
โรงเรียนวัดคางเขน	9	2	11	19	8	27
โรงเรียนวัดปทุมวนาราม	5	3	8	10	6	16
รวม	51	24	75	124	76	200

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4. ขั้นตอนในการดำเนินงาน

ผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนในการดำเนินงานเป็น 2 ระยะคือ

4.1 ระยะที่ 1

4.1.1 ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความร่วมมือในการออกแบบสอบถามเกี่ยวกับแบบสำรวจปัญหาการอ่านของนักเรียน จากภาควิชาประถมศึกษา ไปยังเขตปทุมวัน โดยขอให้หนังสือส่งการไปยังโรงเรียนในเขตปทุมวันทั้ง 9 โรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือจากครูผู้สอนวิชาภาษาไทยในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ให้ช่วยออกแบบสอบถามเพื่อสำรวจปัญหาการอ่านของนักเรียน โดยมีจุดประสงค์เพื่อจะทราบว่าแต่ละห้องเรียน มีนักเรียนที่มีปัญหาการอ่านกี่คน

4.1.2 นำแบบสำรวจปัญหาการอ่านของนักเรียนที่ได้จากการออกแบบสอบถามของครูกลับคืนมานับจำนวนนักเรียนที่มีปัญหาการอ่านได้จำนวนทั้งหมด 200 คน แล้วพิจารณาคัดเลือกนักเรียนที่มีปัญหาการอ่านตั้งแต่ 3 ปัญหาขึ้นไป ใ้แก่นักเรียน 75 คน และนำมาใช้เป็นตัวอย่างประชากรในการวิจัยครั้งนี้

4.2 ระยะที่ 2

4.2.1 ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านของนักเรียนเป็นรายบุคคล ไปให้ทดสอบนักเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากรระหว่างวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2526 ถึงวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2526 ใช้เวลาในการทดสอบโรงเรียนละ 1 -2 วัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจำนวนนักเรียนในแต่ละโรงเรียน และการใช้เวลาในการอ่านของนักเรียนแต่ละคน

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านของนักเรียนเป็นรายบุคคล ไปให้ทดสอบกับตัวอย่างประชากรด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนในการทดสอบดังนี้

5.1 ส่งหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัย ชี้แจง ขอความร่วมมือในการทำแบบทดสอบต่ออาจารย์ใหญ่ และครูประจำชั้นหรือครูประจำวิชา

5.2 ขออนุญาตเรียกนักเรียนตามรายชื่อในแบบสำรวจปัญหาการอ่านของนักเรียนมาทดสอบกับผู้วิจัยเป็นรายบุคคล โดยใช้สถานที่ตามที่ทางโรงเรียนจัดให้

เช่น ห้องสมุด หรือห้องพักครู

5.3 ผู้วิจัยสร้างความคุ้นเคยด้วยการพูดคุยหาความสัมพันธ์กับนักเรียนก่อนแล้วจึงให้นักเรียนอ่านแบบทดสอบการอ่านออกเสียง ขณะที่นักเรียนอ่าน ผู้วิจัยจะบันทึกพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนลงในแบบทดสอบ การอ่านออกเสียง ของนักเรียนแต่ละคนโดยบันทึกตามสัญลักษณ์ที่กำหนด และเมื่อพบนักเรียนที่มีปัญหาการอ่านอย่างไร จะทำเครื่องหมายลงในแบบสำรวจปัญหาการอ่านของผู้วิจัย พร้อมทั้งจับเวลาและบันทึกเสียงการอ่านไว้ตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง เมื่อนักเรียนอ่านจบ 1 ตอน ผู้วิจัยจะถามคำถามความเข้าใจเรื่อง 7 ข้อ โดยการให้นักเรียนตอบปากเปล่า

5.4 ผู้วิจัยให้นักเรียนอ่านแบบทดสอบการอ่านในใจอีกตอนหนึ่งและ สังเกตพฤติกรรม แล้วบันทึกเครื่องหมายลงในแบบสำรวจปัญหาการอ่าน เมื่อนักเรียนอ่านจบตอนที่ 2 จึงถามคำถามความเข้าใจเรื่องอีก 7 ข้อ โดยการให้นักเรียนตอบปากเปล่า เสร็จแล้วเรียกนักเรียนคนต่อไปมาสอบ

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 ผู้วิจัยนำแบบสำรวจปัญหาการอ่านของนักเรียนที่ได้จากข้อมูล ที่ครูระบุมาสำรวจว่านักเรียนแต่ละโรงเรียนแต่ละโรงเรียนมีปัญหาคือคนและแต่ละคนมีปัญหาคืออะไรบ้างและ จดเรียงลำดับความเข้มของปัญหาการอ่านตามที่ครูผู้สอนมองเห็นจากมากไปหาน้อย

6.2 ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านของนักเรียน เป็นรายบุคคลชุดที่ 1 มาแปลสัญลักษณ์ ซึ่งรอยคะแนนลงในแบบสำรวจปัญหาการอ่าน และตรวจสอบกับ เทปบันทึกเสียงการอ่านของนักเรียนแต่ละคนอีกครั้งหนึ่ง

6.3 รวบรวมปัญหาของนักเรียนแต่ละคนจากแบบสำรวจปัญหาการอ่านที่ผู้วิจัยทดสอบด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านของนักเรียนทั้ง 2 ชุด

6.4 วิเคราะห์ความถี่ของปัญหาการอ่านทั้งหมด และจัดอันดับความเข้มของปัญหาจากมากไปหาน้อย

6.5 นำปัญหาการอ่านแต่ละข้อมาคำนวณเป็นค่าร้อยละของตัวอย่าง ประชากรทั้งหมด